

البرز د لوړو زده کړو خصوصي موسسه

مجهز کتابتون، کمپیوټر لب، مناسب لوبغالي، شنه ساحه او د عملي زده کړو لپاره ځانگړي تالارونه هغه امکانات دي، چې البرز موسسه یې لري.

کرنې ریاست: روان کال به د لوگر د پیازو حاصلات نږدې ۳۷ زره ټنو ته ورسېږي

کرنې ریاست وايي، روان کال د لوگر بزگرانو پر یو زر او ۱۶۰ هکتاره ځمکه کې پیاز کرلي چې له دغو کروندو څخه به ۳۶ زره او ۵۴۰ متریک ټنه پیاز ترلاسه راشي. د لوگر د کرنې رییس عبدالله تسلی وايي: «د لوگر د پیازو سرني حاصلات ښه دي، سړي بازار هم ښه دی، بزگران خپل پیاز په مناسبه بیه خرڅوي. که څه هم د تېر کال په پرتله په دې ولایت کې د پیازو د کروندو کچه ټیټه ده، خو د پیازو د تولید په کچه کې د پام وړ بدلون نه تر سترگو کېږي.»

تسلی زیاتوي چې تېر کال د لوگر ولایت په یو زر او ۲۰۰ هکتاره ځمکه پیاز کرل شوي وو، چې د حاصلاتو کچه یې ۳۷ زره او ۸۰۰ متریک ټنو ته رسېده، خو سړکال د دغه ولایت په یو زر او ۱۶۰ هکتاره ځمکه پیاز کرل شوي، چې تر لاسه شوي محصول به یې ۳۶ زره او ۵۴۰ ټنه وي.

مسیر

ورځپاڼه
نوی لید، نوی منزل
www.maseerdaily.af

یکشنبې د ۱۳۹۹ د تلې ۲۰مه | د ۲۰۲۰ د اکتوبر لسمه | ۶۰۸ مه گڼه

کابل امن نه دی؛

د وسله والو غلاوو او جنایتونو اوج کابل ښاریان اندېښمن کړي دي

د جگړې اوسنی ډگر (افغانستان)؛
خو د علم او پوهې لرغونې زانگو!
مخ ۳

د واشنګټن ساتونکو په اوږو کې
لا هم شگه ده!
مخ ۲

په کابل کې حکومت
غلو ته جواز ورکړی؟!
مخ ۲

باشنده گان بلخ: طرف های درگیر هرچه زودتر اعلام آتش بس نمایند و به مذاکرات ادامه دهند

صدها علما، فعالان جامعه مدنی، زنان، خانواده های قربانیان جنگ و شهروندان ولایت بلخ در یک گردهمایی بزرگ به برقراری آتش بس تاکید کردند.

مولوی شیر احمد انصاری به نمایندگی از علما در مورد جنگ و صلح از دیدگاه اسلام گفت، که جنگ جاری در کشور خلاف تمام آموزه های دینی است و عامل همه بدبختی های جامعه می باشد.

احمد جواد صمیمی فعال جامعه مدنی در این نشست گفت، که طرف های درگیر باید جنگ جاری را متوقف سازد و برای برقراری آتش بس سرتاسری به توافق برسند. در ادامه امیر محمد ناطقی بزرگ قوم در سخنان خویش نبروهای امنیتی و دفاعی کشور را قهرمانان واقعی و فرزندان صادق وطن یاد نموده گفت آن ها به قلب مردم جاه دادرد و همواره مردم در کنارشان است و حمایت همه جانبه می نماید.

پلوشه اچکزى فعال حقوق زن در این نشست در رابطه به نقش زنان در پروسه صلح و این که دست آوردهای زنان طی بیست سال آخر در گفتگوهای صلح میان افغانی در نظر گرفته شود تاکید نموده، اضافه کرد که ما زنان افغان از طالبان و دولت افغانستان خواهشمندیم که هرچه زودتر اعلام آتش بس نمایند و به مذاکرات ادامه دهند.

مجیدی: د وکیلانو د نیمگړي نصاب له کبله سل تقنیني فرمانونه له تصویبېدو پاتې دي

مخ ۲

امریکايي رسنی: له افغانستان څخه د سرتېرو ایستلو په تړاو د ټرمپ گډوډو دریځونو اندېښنې را پارولي

د افغانستان په اړه د ټرمپ گډوډو دریځونو سختې اندېښنې را پارولي دي. دې هېل نشریه د امریکايي شنونکو او پخوانیو چارواکو له خولې لیکي چې په افغانستان کې د سرتېرو د حضور او یا له دغه هېواد څخه د سرتېرو د ایستلو په تړاو د ټرمپ څرگندونې حیرانوونکې دي. د دوی په خبره، یوازې ۲۴ ورځې د امریکا ولسمشریزو ټاکنو ته پاتې دي او ټرمپ د یوه پوځي جنرال په توگه په یوه توپټ د پنتاگون ټول پلانونه او فعالیتونه گډوډوي. ډېری شنونکو بیا ویلي چې د ټرمپ توپټونه تر ټولو ستر دروغ دي او هغه یې د عملي کولو وړتیا نه لري. د دوی په باور، له دې سره سره ټرمپ ته

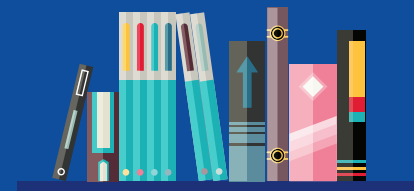
پکار ده چې د امریکا د مهمو مسایلو په اړه دغه ډول غیر مسوولانه څرگندونې ونه کړي، بلکې د پنتاگون پلانونو او خپلو پخوانیو څرگندونو ته دې هم یو ځل گوري بیا دې نوی دریځ خپلوي. ټرمپ څو ورځې وړاندې په یوه توپټ پیغام کې ویل چې نږدې دوه میاشتې وروسته به خپل ټول سرتېري له افغانستان وباسي.

دا په داسې حال کې چې د امریکا او طالبانو ترمنځ د هوکړې له مخې به تر راتلونکي کال پورې ټول امریکايي پوځیان له افغانستان څخه وځي او په بدل کې به یې طالبان چا ته اجازه نه ورکوي چې افغان خاوره د نورو پر ضد وکارول شي.

اکسوس کتابپلورنځی
Aksos Book Store

Add a Book to Your Life

- د هیروریو پارک جنوبي دروازې ته مخامخ
- 0798-98-9696, 0202504652
- aksosbookstore@gmail.com
- www.aksosbookstore.af
- Aksos Book Store
- Aksos Book Store

دریځ

په کابل کې حکومت غلو ته جواز ورکړی؟!

لیکنه: قاضي نجیب الله جامع

په کابل ښار کې اوس هره ورځ د غلاوو، شوکو او وژنو پېښې وي. له ارگ او دولتي ودانیو پرته د کابل ښار په هره سیمه کې هره ورځ لسگونه پېښې کېږي، د موبایل، پیسو، موټر او نورو وسایلو غلا عادي شوې ده. خبره یوازې د غلا هم نه ده، بلکې له غلا سره زخمي کول او وژل هم روان دي. هره ورځ په ټولنیزو رسنیو کې د همداسې زړه پورونکو پېښو معلومات، تصویرونه او ویدیوگانې خپرېږي، خو حکومتي چارواکي داسې غلي دي، لکه چې هېڅ نه ویني او نه یې اوري؛ لکه دوی ته چې خدای هېڅ سترگې او غوږونه نه وي ورکړي.

د کابل ښار دا غلاوې او وژنې بې ساري دي، په تېرو شلو کلونو کې داسې نه وو شوي چې غله او داړه ماران دې دومره زورور وي او په رڼا ورځې دې خلک ولوتي، ټپي دې یې کړي او آن ودې یې وژني. د کابل ښار نږدې هر وگړی یا د هرې کورنۍ یو وگړی له دغو غلو سره مخ شوی او د وهلو ټکولو تر څنګ یې موبایل یا پیسې هم ترې وړې دي. اوس غله په تیاره کې نه، بلکې په رڼا ورځ، په عمومي سړک او آن د پولیسو د پوستې او حوزې څنګ ته غلا کوي. اوس غله داسې دي، لکه چې د غلا جواز ورکړل شوی وي او لکه حکومت چې غلو ته تسلیم شوی وي.

دا چې حکومت ولې د خلکو غږ نه اوري او ولې غلی دی، ښايي متفاوت دلایل ولري، خو څو مسایل پکې مهم دي. لومړی دا چې حکومت ته د خلکو وینه او مال ارزښت نه لري. دویم دا چې زموږ کورنیو چارو وزارت د بې کفایته، غلو او مفسدینو له خوا رهبري کېږي او دوی د خلکو د امنیت پر وړاندې د هېڅ ډول مسوولیت احساس نه کوي. همدا اوس امنیه قومانداني، د پولیسو د حوزو آمپوتونه او آن تر دې په ټیټه کچه بستونه پلورل کېږي. په پیسو مقرر شوي مسوولین بیا د ورکړل شوو پیسو د پوره کولو او گټې لپاره هر څه ته لاس اچوي. گڼ داسې شواهد شته چې د غلو او وژونکو سره په دې چاره کې امنیتي مسوولین هم شریک دي. همدا څو ورځې وړاندې یوه ویديو خپره شوه چې خلک نیول شوي غله پولیسو ته تسلیموي، خو هغوی غله په لاره کې پرېږدي او حوزې ته یې نه وړي. د کابل د حوزو ډېری پولیس د دې پر ځای چې د خلکو امنیت ونیسي، په غلاوو بوخت دي. دوی له لوړو جوړېدونکو ودانیو، دوکانونو، کراچيو او نورو ځایونو څخه هره ورځ پیسې اخلي او ټوله ورځ د همدې پیسو په راټولو او خوندي کولو بوخت دي. دوی بیا دا پیسې په کورنیو چارو وزارت کې چارواکو ته ورکوي او آن ویل کېږي چې دا پیسې تر ارگه پورې هم رسېږي.

واقعیت دا دی چې دا حکومت وروست شوی، نه خلکو ته د خدمت نیت او اراده لري او نه هم د خلکو امنیت، ژوند، وینه او مال ورته ارزښت لري. د کابل ښار ټول اوسېدونکي چیغې وهي، له غلو شکایت کوي، خو حکومت مرګونی سکوت کړی دی. حالت داسې دی لکه غلو ته چې جواز ورکړل شوی وي او پولیس د غلو په همکارانو اوبښتي وي. خلک له غلو او وژنو کرېږي، خو حکومتي چارواکي آن په دې اړه د خبرو تر بریده هم ځان نه په تکلیفوي. د دې مانا دا ده چې حکومت خلکو ته وايي چې موږ غلا ته جواز ورکړی، تاسې د شکایت حق نه لری او ستاسې مال او وینه موږ او غلو ته روا ده.

د واشنگتن ساتونکو په اوږو کې لا هم شگه ده!

ښوودنه کوي، چې د ارگ میشتو واشنگتن ساتونکو او جمهوریت پالونکو په اوږو کې شگه، فساد او دسیسه ده. طالبان او د دوحې په هوکړه د ټینګار دلایل:

هغوی چې د طالبانو او امریکا مذاکرات یې له نږدې څارلي وي او یا یې لږ تر لږه د طالبانو او امریکا تر منځ په دوحه کې د سولې هوکړه یې یوځل هم مطالعه کړې وي، نو ورته څرګنده شوې به وي چې دا هوکړه تر یوه تړون ډېر بحثونه رانغاړي، د امریکا د نظامي شتون د پای ته رسولو سربېره پکې په افغانستان کې د هر ډول سیاسي جوړجاړي بنسټیز مسایل حل شوي.

د بېلګې په توګه، یو له دغو بنسټیزو او مهمو بحثونو څخه له سولې وروسته په افغانستان کې د راتلونکي نظام او حکومتواله ډول او بڼه ده چې امریکایانو په واضح توګه هغه د غربي مفاهیمو پر خلاف د اسلامي حکومت په نوم مني او ورسره د همکارۍ او سیاسي ملاتړ ژمنه کوي.

طالبانو د دوحې په هوکړه کې یوازې د امریکا په تایید هم بسنه ونه کړه، بلکې همدغه هوکړه یې د امریکا په لاس د ملګرو ملتونو امنیت شورا ته یوړه او هلته یې د ټولې نړۍ ملاتړ د خپلې هوکړې او په هوکړه کې د ذکر شویو ټکیو اړوند تر لاسه او خپلې هوکړې ته یې د یوه معتبر، نړیوال سیاسي، حقوقي او د امنیت شورا اجرائیوي ملاتړ لرونکي سند حیثیت ورخپل کړ.

د روسیې د تاس آژانس د یوې شننې له مخې چې د طالبانو او امریکا د سولې هوکړې اجرائیوي سند سیاسي ارزښت او حقوقي الزامیت یې د ۱۷ نړیوالو معتبرو سندونو په لړلیک کې خوندي بللی او له دې هوکړې څخه یې د نړیوالو کښالود حل د یوې الګو سند په توګه یادونه کړې.

د سند دغه هر اړخیزوالی، نړیوال مشروعیت او ارزښت عملي پایله او ظاهر بالنص دلالت دا شو چې په افغانستان کې د سیاسي نظام بڼه او ډول باید د یوه نړیوال ملاتړ او غوښتنې پر بنسټ ژر تر ژره د افغانانو په غوښتنه او د نړۍ په ملاتړ چې نوم به یې د افغانستان اسلامي حکومت وي،

تغییر باید وکړي، اساسي قانون باید ملغا یا پراخ او قانع کوونکي بدلونونه پکې راوستل شي، د قدرت د لېږد زمینه باید برابره او ژر تر ژره لنډمهاله یا سرپرست حکومت رامنځ ته شي څو یو ډول عادلانه او رڼو ټاکنو ته زمینه برابره شي.

واکمنې کړۍ او ارگ هم دا خبره درک کړې او دا چې تکیه یې هم د خدای او ولس پر ځای پر امریکا ده، نو پوهیږي چې امریکا د دوی پر سر معامله کړې او طالبان هم لکه دوی داسې مذبذبه نه دي چې له خپلو سرو کرښو او دريځونو تیر شي، بنأ د دغه درک او واقعیت پر بنسټ دا چې خپله راتلونکې په ولس او وطن کې نه گوري، نو د خپل وروستي چانس په توګه هڅه کوي چې لومړی سوله ماته او ناکامه کړي، که داسې هم نه کیږي د سولې د تخریب او سبوتاژ له لارې د څه وخت لپاره په واک کې پاتې شي، ثروت ټول کړي او خپلو غربي بانکونو او اکاؤنټونو ته څه زردارې او مردارې ولېږدوي.

ارگبگیان او له دین څخه د ناوړې گټې کرغېړنه هڅه:

اوس که طالبان وتوانیږي چې دا ممکنه هم ده چې د دوحې د سولې هوکړه د بین الافغاني مذاکراتو بنسټ وگرځوي، نو دا په دې مانا ده چې طالبانو د بین الافغاني مذاکراتو برخلیک فیصله کړی او مخکې له دې چې مذاکرت پیل شي، په قطعي توګه یې هر څه د مذاکراتو په میکانیزم کې وگټل، هغه چاره چې د جمهوریت او غربي ډیموکراسۍ جنازه به د دغه اصل له بنسټ ګرځولو سره په دوحه کې خاورو ته وسپاري.

نو په داسې یوه وضعیت کې چې نه ارگ واکو ته ولس ورپاتې دی، نه نظامي ځواک لري، نه سیاسي ملاتړ لري، ملي شتمنی او د ولس ملي امیاني یې هم یا امریکا، انگلستان او لبنان ته لېږدولې وي او یا یې په جعلي ټاکنو، د نظام د ننه سیالانو په ټکولو او بې ځایه لگښتونو کې مصرف کړي وي؛ نو د داسې واکمنو زوال حتمی دی، بقا یې محال ده او برخلیک یې حتمي مرګ دی.

داسې خلک او د زوال د ورځو غټیان او رهبران بیا په سد کې نه وي، کله وایي

ټول وطن مې ورغاوه، کله له بدخشان او لغمانه هند ته برېښنا لیږدوي او کله نا کله بیا قران او سنتو ته د مراجعې چلینجونه، استنادونه او بکتۍ غږوي. حال دا چې د دوی شخصي ژوند به له همدغه قران او سنت سره په ټکر کې وي، څېره او بڼه به یې د دینداری او د قران او سنتو استازیتوب نه کوي، کردار، کړن دود او تگ تګه خو به یې بیخې له قران او سنتو سره اړخ نه لگوي.

د بېلګې په توګه، په کوم قران او سنتو کې د امریکایي ټانګونو، بمونو، اورونو او بارودو تر وحشتکاری او بربریت لاندې حکومتواله توجیح لري؟ په کوم نص کې راغلي چې تاسې خپل ولس د نیویارک او واشنگتن د ساتنې په موخه د مرګ، درد او زندان خولې ته ورکړي؟ د رسوالله (صلی الله علیه وسلم) کوم کردار او سنتو کې مو لیدلي چې د کفارو له لوري د وحشتونو هرکلی یې لکه د بمونو د مور بم هغه په شان وکړی او یا نعوذبالله له کفارو سره یې د خپل ملت او امت د وژلو، رېږولو او زندان ته اچولو قرارداد (لعتني امنیتي تړون) لاسلیک کړی؟ په کوم قران او سنتو کې د غربي جمهوریت، ډیموکراسۍ او بدلمنۍ د غوره کولو او مسلمان ته د هغه د (سره کرښه) وړاندې کول ویل شوي؟ تیر ۲۰ کلن امریکایي یرغل، وحشتکاری، ظلمونه، فسادونه، بدنامۍ، ناخوښۍ، شپنۍ چاپې، د افغانانو د ملي، اسلامي او افغاني حرمت ماتول، کورګډۍ او بې کورۍ، د کوم ارزښت، قران او سنتو په رڼا او ورته مرجع کې وو او یا توجیح کېدای شي؟

پر همدې بنسټ، موږ په دې باور یو چې ستاسو بدنامۍ او همدا اوس له اسلامي نظام څخه انکار او پر غربي ماډلونو جمهوریت او ډیموکراسۍ ټینګار د دې ښوودنه او په دې بسنه کوي چې تاسو د قران او سنتو له لارې په خواشینۍ سره چې لري او حتی ورسره په شدید ټکر کې روان یاست. په داسې یوه وضعیت، کرکټر او دریځ کې چې طالبان هڅه کوي اشغال پای ته ورسوي، افغانان د یوه ټول منلي سوچه اسلامي نظام او حکومت په یوه محور او ټغر راټول کړي، بهرنۍ او د نړۍ دسیسې شنډې، ناکامې او رسوا کړي؛ د واشنگتن ساتنې، بلواکۍ او تپلواکۍ له دریځه د داسې تحریفې او تخریبې بحثونو مطرح کول او وړاندې کول له سولې او افغانستان سره له دښمنۍ پرته بل څه مانا او کېدای نه شي.

پکتیاوال: حکومتي چارواکي د امنیت په خونديتوب کې پاتې راغلي، له دندو دې استعفا ورکړي

اندېښمن دی او وایي چې د نورو سیمو سربېره د زرمتم ولسوالۍ امنیتي حالت هم تر بل هر وخت خراب شوی دی. د پکتیا سرپرست امنیه قوماندان سمونوال لطف الله کامران هم د امنیتي حالت خرابېدو او لویو لارو ناامنه کېدو خبره تر یو بریده مني او وایي چې وسله وال طالبان سولې ته د ښه نیت لپاره د امنیتي ځواکونو له دفاعي حالت څخه ناوړه استفاده کوي.

کامران زیاتوي چې د امنیتي حالت ښه کولو لپاره پر گډ امنیتي پلان کار کوي چې له مخې به یې په امنیتي حالت کې ښه والی راشي.

په لومړي ځل د گردېز- شپږ ولسوالیو لویه لاره د وسله والو طالبانو له خوا تړل شوې او طالبانو پر دې لاره له لویو موټروډ پیسو اخیستو لپاره گمرک جوړ کړی دی.

نوموړي وویل: «د کلي امنیت نشته، د ولس نشته. یتیمان او کونډې تر سر پورته شول، ځوانان ټول خاورې شول، هدیرې مو له شهیدان ډکې شوې، له ډېرو شهیدانو دوه، دوه په یوه قبر کې ږدو. پلونه، پلچکونه، مکتبونه او جوماتونه تباه شول، ټول ملک یې درېدره کړ.»

مدني فعال محمد نعیم د وسله والو طالبانو د فعالیت ساحې پراختیا ته

سلیمانخېل اندېښمن دی که حالت داسې دوام وکړي، نو ځینې سیمې به د وسله والو طالبانو لاس ته ورشي. نوموړي زیاته کړې: «پکتیا کې ډاډمن امنیت نشته او هېڅ اطمینان نه لري. موږ په تېره یوه میاشت کې تقریباً ۲۳ دولتي او غیر دولتي ځوانان او قومي مشران په هدفي وژنو کې له لاسه ورکړي. که چارواکي دا حالت نه شي سمولی او اقدام نه کوي، استعفا دې ورکړي.»

د کنفرانس یو بل گډونوال نیازمحمد وایي چې په دغه زون، په تېره په پکتیا کې د پخوا په شان د جگړې زیاتېدو وېره بیا ډېره شوې ده. محمد وایي چې

د پکتیا اوسېدونکي د دغه ولایت د خراب امنیتي حالت په اړه شکایت کوي او وایي د گردېز ښار، ولسوالیو او لویو لارو امنیتي حالت تر بل هر وخت ډېر خراب شوی دی.

دوی تېره ورځ په یوه خبري کنفرانس کې وویل چې نور دغه حالت ورته د منلو نه دی او که حکومت یې نه شي کنټرولولی، چارواکي دې استعفا ورکړي. د یاد ولایت قومي مشر صابري سلیمانخېل وایي چې په تېره شاوخوا یوه میاشت کې یوازې په گردېز ښار کې ۲۳ ځوانان او قومي مشران په هدفي وژنو کې وژل شوي دي.

ليکواله: زرينه - د چين ميدياگروپ خبرياله

د جگړې اوسنی ډگر (افغانستان)؛ خو د علم او پوهې لرغونې زانگو!

مضمون په يوه سيالۍ کې د څلورمې لومړۍ مقام خپل کړ. هېوادونو په کچه لومړۍ مقام خپل کړ. خبر وايي، صبغت الله په اصل کې د هلمند اوسېدونکی دی او د هرات په افغان- ترک لومړني ښوونځي کې د څلورم ټولگي زده کوونکی دی. سيالي په کمبوډيا کې وه چې له بېلابېلو هېوادونو تر څلورو زرو ډېرو زده کوونکو گډون پکې کړی و. صبغت الله افغان رسنيو ته ويلي چې د دې ازموينې ډول له نورو سره توپير درلود او د سوالونو د ځوابولو لپاره وخت کم و. مناسبه گڼم چې په دې اړه ووايم چې بازخانه يې بازه نه وي، افغانستان د علم او پوهې ټاټوبی دی، د ابن سينا بلخي، مولانا جلالدين محمد بلخي رومي، سيد جمالدين افغان او امام ابوحنيفه په شان پوهانو کور دی، پوره باور لرم چې که زمينه ورته برابره شي، نو هر بچي به يې د صبغت الله په شان وځلېږي او افغانستان به يوځل بيا د علم او پوهې زانگو شي. بل خبر مې دا وليد چې چين له افغانستان سره د يو ميليون ډالرو په ارزښت د طبي

وسايو د بلي جوپې مرسته وکړه. د دغه خبر په ليدو مې هم د خوښۍ احساس وکړ، د خوښۍ يو لامل مې دا و چې دوه پخواني دوستان يو له بل سره په غم او ښادۍ کې شريک او نږدې دي او بل لامل يې دا و چې افغانستان دې مرستو ته اړتيا لري او هيله ده چې دغه مرسته د کوويد-۱۹ وبا په مخنيوي کې گټوره ثابته شي. البته بايد ووايم چې دا له افغانستان سره د کوويد-۱۹ وېروس د مبارزې په برخه کې د چين د مرستو شپږمه جوبه ده، چې د خبر د معلوماتو له مخې، تر اوسه د ټولو مرسته شويو موادو وزن شاوخوا شلو ټنو ته رسېږي. خبر کې راغلي چې ياد توکي د اکتوبر په اتمه په افغانستان کې د چين سفير د حامد کرزي په نړيوال هوايي ډگر کې د افغانستان د عامې روغتيا وزارت سرپرست ته وسپارل. د دغه خبر له مخې، د افغانستان د روغتيا سرپرست وزير د يادو موادو تر لاسه کولو پر مهال د چين د پرله پسې مرستو مننه وکړه او زياته يې کړه چې په افغانستان کې د کرونا لومړۍ څپه کنټرول شوې ده، خو د دويمې څپې خطر موجود دی او د کنټرول لپاره يې

پوره چمتووالی نيول شوی. په افغانستان کې د چين سفير وانگ يو ويلي، چې د افغانستان د عامې روغتيا وزارت ته يې د يو ميليون امريکايي ډالرو په ارزښت طبي وسايل وسپارل او تر څنګ يې د کرونا ناروغۍ د مخنيوي په موخه پوهنې وزارت، سرې مياشتې او محلي ارګانونو څپلواکي ادارې ته ځينې صحي بستې ورکړې دي، چې د افغانستان ټولو ولايتونو ته يې ورسوي. که څه هم دا مرسته به له کوويد-۱۹ وېروس سره د مبارزې په برخه کې کمه وي او افغانستان ډېرې مرستې ته اړتيا لري، خو د هغه اصطلاح په خبره چې «برگ سبز تحفه درويش» يانې که تحفه څومره کوچنۍ هم وي، خو چې د صداقت له مخې وي، نو ډېر ارزښت لري او په دې هيله چې د دوستو هېوادونو تر منځ د دا ډول تحفو تبادلې دوام وکړي. تېر کال مې چې په لومړي ځل خبر واورېد چې په افغانستان کې د کوويد-۱۹ مثبتې پېښې ثبت شوې، که څه هم هغه مهال په چين کې هم د ياد وېروس پېښې ډېرې وې او پر وړاندې يې بېړنۍ حالت اعلان شوی و او هېڅوک نه پوهېدل چې څوک روغ او څوک ناروغ دي، خو زما له افغانستان سره اندېښنه ځکه پيدا شوه چې په دې هېواد کې له يوې خوا د جگړې شدت دی او د حکومت ټول پام جگړې ته اوښتی، د نورو برخو په شان طبي برخه هم د جگړې تر اغېزې لاندې راغلې او په ورته وخت کې به دغه هېواد ته د کوويد-۱۹ ورتګ د حکومت او ولس په تېره بيا طبي

ټولنې د اوږو بار او مسووليت لا دروند کړي او اندېښنه مې دا وه چې خدای مه کړه ياد وېروس د افغانانو ملا ټيټه نه کړي. خو له نېکه مرغه چې ياد وېروس په افغانستان کې د نورې نړۍ په پرتله ډېر شدت پيدا نه کړ او د خدای شکر دی چې مرګ ژوبله يې دومره ډېره نه وه. خو لا هم اندېښنې پر ځای دي، ځکه د روغتيا نړيوال سازمان خبرداری ورکړی چې د ژمي او يخنۍ په رارسېدو سره به نړۍ کې د کوويد-۱۹ وېروس د بلي څپې خطر لا هم پر ځپل ځای دی. په حقيقت کې دغه وېروس يوه نړيواله وبا ده، نو ځکه يې بايد نړيوال په گډه مخه ونيسي، شتمن او مخکښ هېوادونه بايد له بې وسه او په تېره بيا له جگړې څپلو هېوادونو سره مرسته وکړي. هماغه ډول چې د روغتيا نړيوال سازمان مشر او د چين حکومتي مشرانو په خپرو خبرو کې پر دې خبرې ټينګار کړی، چې د کوويد-۱۹ وېروس پر وړاندې مبارزه به تر هغې بريالۍ نه شي چې آن په ډېرو وروسته پاتې هېوادونو کې هم د دغه وېروس ټغر ټول شوی نه وي. هيله ډېره ده چې چين به له افغانستان سره په ټولو برخو، په ځانگړې توګه طبي برخه کې خپلو مرستو ته دوام ورکړي، ځکه د چين ولسمشر څه موده وړاندې د روغتيا نړيوالې غونډې ته د وينا پر مهال وويل، چې چين کولای شي له کوويد-۱۹ وېروس سره د مبارزې په برخه کې له افغانستان او نورو دوستو هېوادونو سره لا ډېرې مرستې وکړي.

نا امنۍ او جنايي پېښې خورا ډېرې شوې دي. د دې سيمې د اوسېدونکو په وينا، په وروستيو مياشتو کې په هره اونۍ کې د دوو يا دريو ځوانانو جسدونه خاورو ته سپاري. د دوی په خبره، دغه ځوانان يا غلو وژلي او يا هم د هغې وژنو او جنايي جرمونو قرباني وي. د کابل ښار اوسېدونکی محمد مهدي بيا حکومت بې کفايته بولي او په خبره يې ولسمشر او د کورنيو چارو وزير خپل مسووليتونه په سمه توګه نه ترسره کوي. د ده په خبره: «نه ولسمشر د ولسمشر په څېر دی او نه هم د کورنيو چارو وزير د وزير په څېر دی. دوی څه کوي؟ د خلکو امنيت خو نه شي نيولی».

له دې سره جوت د ولسي جرگې ځينې غړي وايي چې ولسمشر د خلکو وضعيت ويني، د امنيتی ادارو کمزوري ويني، نو ولسمشر د دفاع لپاره څه نه لري. د دوی په خبره: «دا هر څه ويني، خو د ويلو لپاره څه نه لري، ځکه پټه خوله دی».

د ولسمشر وياند صديق صديقي بيا وايي، دوی له روان امنيتي وضعيت خبر دي او د امنيتي وضعيت په اړه د خلکو اندېښنې ورته مهمې دي. بلخوا د په کابل کې د نا امنيو په اوج کې کابل ښاريانو په ټولنيزو رسنيو کې د کابل امن نه دی تر نامه لاندې کمپاين پيل کړی او د روانو غلاوو او جنايتونو په اړه شکايتونه کوي، چې مسوولين يې دندو ته متوجه کړي، خو تر دې دمه دغه کمپاين کوم اغېز نه دی لرلی.

کوي. د کابل ښار په لومړۍ امنيتي حوزه کې د ارګ په څو مترۍ کې هغه ځوان وسله والو غلو وواژه چې تازه له ښوونځي فارغ شوی و او پوهنتون ته په لوړو نومو بريالی شوی و. د کورنۍ غړي يې وايي چې امنيتي مسوولين په خپلو دندو کې غفلت کوي چې له امله يې هره ورځ د ځوانانو ژوند له خطر سره مخ دی. د کابل د پنځمې حوزې په مربوطاتو کې د گڼو امنيتي پېښو تر څنګ د وسله والو غلاوو او جنايي جرمونو پېښې هم ډېرې دي. د کابل ښار په کمپنۍ سيمه کې څلور ورځې وړاندې يو غريبکار کس هغه مهال د غلو لخوا ووژل شو چې له خپلې مزدورۍ د کور پر لور روان و. د هغه سپن ږيري پلار وويل: «زوی مې غريبکار و، همدا يوه کس کور ته ډوډۍ راوړه، هېڅ هم ورسره نه وو، غلو وژلی، حکومت يې بايد وژونکي ونيسي».

په کابل کې يوازې دا ستونزه نه ده، هدفې وژنې هم هغه څه دي چې د ښاريانو په تېره بيا د حکومتي مامورينو د ژوند کړۍ يې تنګه کړې ده. پرون درحمان بابا مېنې په مربوطاتو کې يو امنيتي افسر د خپلو کور په مخکې د وسله والو له لوري ووژل شو. د هغه د کورنۍ غړي وايي چې حکومت يې په وژلو کې ښکېل دی. د وژل شوي افسر محمد ياسين خور وايي: «(څوک يې وژني؟ همدا ډاکټر عبدالله او همدا ډاکټر اشرف غني يې وژني، بل څوک يې کله وژلی شي)».

د کابل د اتمې حوزې اوسېدونکي وايي، په وروستيو دوو مياشتو کې يې په سيمه کې

کابل امن نه دی؛

د وسله والو غلاوو او جنايتونو اوج کابل ښاريان اندېښمن کړي دي

له دې درکه زيانمنه شوي او امنيتي مسوولين د ولس غوښتنو ته هېڅ ډول ځواب نه وايي. د کابل امنيه قوماندان تازه گومارل شوی، خو د هغه په راتګ سره د کابل ښار په امنيتي وضعيت کې هېڅ ډول بدلون نه دی راغلی. د کابل ښار له مرکزي سيمو نيولې تر لرې سيمو او امنيتي حوزو پورې په هره سيمه کې وسله وال غله شته او د خلکو ژوند ته گواښ متوجه

تازه کابل ښاريانو په ټولنيزو رسنيو کې د کابل امن نه دی تر نامه لاندې کمپاين پيل کړی او غواړي حکومتي مسوولين يې خپلو دندو ته متوجه کړي. له مياشتو راهيسې کابل ښاريان له جنايي پېښو او وسله والو غلاوو څوږېږي، خو اوس تازه د دغو پېښو ډېرېدو خلکو ته سختې اندېښنې پيدا کړې دي. په کابل کې نږدې هره کورنۍ

مياشتې کېږي چې په کابل ښار کې وسله والو غلاوو او جنايي جرمونو د وېرې او وحشت تياره خوره کړې ده. سره له دې چې په لسګونه ځله رسنيو په کابل کې د روانو نا امنيو په اړه راپورونه خپاره کړي، خو حکومتي مسوولين په دې اړه يې پړوايي کوي او داسې ښکاري چې فساد او غير قانوني چلندونه د دې سبب شوي چې نا امنی او جنايي جرمونه ډېر شي.

چارواکي وايي، کرونا په ايران کې سرې کرښې ته رسېدلې او ورځ تر بلې د ډېرېدو په حال کې ده. حسن روحاني وايي، ټول پوځ ته يې امر کړی چې په ښار کې د ماسک له نه اغوستونکو سره قانوني چلند وکړي او جریمه يې کړي.

په تهران کې کرونا سپارښتنې په پام کې ونه نيول شي، سرغړونکي به يې جریمه شي. په دغه هېواد کې د ماسک اغوستل بېرته اجباري شو او هر څوک چې له دغو سپارښتنو سرغړونه وکړي، ۵۰ زره تومان به جریمه شي. ايراني

تازه شمېرې: په نړۍ کې د کرونا وېروس له کبله د مړو شمېر يو ميليون او ۷۳ زره او ۷۷۶ کسانو ته ورسېد

مشتي پېښې پکې ثبت شوې دي. هسپانيا، ارجنټاين، پېرو، مکسيکو او فرانسه په ترتيب سره شپږم، اوم، اتم، نهم او لسم هغه هېوادونه دي چې د کرونا وبا له کبله ډېر ځپل شوي دي. په ورته وخت کې د اروپا په گډون په ډېريو هېوادونو کې د دغه وېروس دويمه څپه هم خپره شوې او ورسره سم لرې کړل شوي محدوديتونه بېرته د سختېدو په حال کې دي. بلخوا د ايران ولسمشر حسن روحاني ويلي، که

ميليونه او ۸۹۸ زره او ۶۰۹ ته رسېدلي او ۲۱۸ زره او ۷۱۸ نور امريکايان يې مړه کړي دي. له امريکا وروسته هند د کرونا وبا د شپږ ميليونه او ۹۸۰ زره او ۲۲۰ مثبتو پېښو له اړخه د نړۍ دويم، برازيل د پنځه ميليونه او ۵۷ زره او ۱۹۰ مثبتو پېښو په درلودو سره د نړۍ درېيم، روسيه د يو ميليون او ۲۸۵ زره او ۸۴ مثبتو پېښو له کبله د نړۍ څلورم او کولمبيا د ۸۹۴ زره او درې سوو مثبتو پېښو په درلودو سره د نړۍ پنځم هغه هېواد دی چې د کرونا وېروس ډېرې

د تازه شمېرو له مخې، په نړۍ کې د کرونا وېروس د مثبتو پېښو شمېر ۳۷ ميليونه او ۱۸۲ زره او ۶۳ ته رسېدلی دی. دغه راز د ياد وېروس له کبله تر دې دمه يو ميليون او ۷۳ زره او ۷۷۶ کسان مړه شوي او نږدې ۲۸ ميليونه ترې بېرته رغېدلي دي. د يادو شمېرو پر اساس، د امريکا متحده ايالتونه د کرونا د ډېرو مثبتو پېښو او قربانيانو له کبله د نړۍ تر ټولو مخکښ هېواد دی. په دغه هېواد کې د ياد وېروس مثبتې پېښې اووه

د کتاب خبرې

افغانستان او سیمه ییزه همکارۍ
فرستونه او ستونزې

© لیکوال: څېړندوی محمد سرور احمدزی

څلورم فصل

د سیمه ییزې همکارۍ پر وړاندې پرتې ستونزې

د افغانستان او سیمې د نورو هېوادونو د مشرانو د هڅو په پایله کې د ځینو سترو اقتصادي پروژو د جوړېدو چارې پیل شوي او د ځینو نورو پروژو د جوړېدو چارې به په راتلونکې کې پیل شي. د سترو سیمه ییزو اقتصادي پروژو تطبیق به له یوه لوري د سیمې د هېوادونو ترمنځ د اعتماد رامنځ ته کولو او د سیاسي اړیکو د پراختیا سبب شي او له بل لوري به په سیمه کې د سیمه ییزې همکارۍ له پراختیا سره مرسته وکړي. د سیمه ییزې همکارۍ پر وړاندې خنډونه او ستونزې هم شته دغه ستونزې د دې سبب شوي چې په سیمه کې سیمه ییزه همکارۍ په چټک ډول پراختیا پیدا نه کړي او د ځینو سیمه ییزو اقتصادي پروژو د تطبیق مخه ونیول شي. د سیمه ییزې همکارۍ پر وړاندې د موجودو ستونزو حل کول د سیمې د ټولو هېوادونو او سیمه ییزو سازمانونو مسئولیت دی ځکه چې د دغو ستونزو او خنډونو لرې کول به د سیمه ییزې همکارۍ له پراختیا سره ډېره مرسته وکړي. د سیمه ییزې همکارۍ څرنگوالی د افغانستان او سیمې په امنیتي حالاتو او د سیمې د هېوادونو او نړیوالو قدرتونو په تگلارو پورې تړلی گڼل کېږي د سیمه ییزې همکارۍ د پراختیا لپاره لازم ظرفیتونه، فرصتونه او امکانات موجود دي، که د سیمې د هېوادونو مشران او سیمه ییز سازمانونه له دغو فرصتونو سمه گټه واخلي، نو په دې صورت کې به «افغانستان» د سیمه ییزې همکارۍ پر «مرکز» بدل شي، د سیمې ټولنیز او اقتصادي وضعیت کې به مثبت او گټور بدلونونه رامنځ ته شي، اقتصادي پرمختګ او د سولې او ثبات ټینګښت لپاره به زمینه او شرایط برابر شي.

د سیمې د هېوادونو ترمنځ گډ تاریخي، فرهنګي مشترکات او ارزښتونه کولای شي د سیمې د هېوادونو ترمنځ د همکاريو له پراختیا سره مرسته وکړي او د یو گډ سیمه ییز فرهنګ، تمدن او هویت رامنځته کېدو سبب شي، هرڅومره چې د سیمې هېوادونه د ملي هویت او فرهنګ پر ځای سیمه ییز فرهنګ ته مخه کړي په هماغه اندازه به سیمه ییزه همکارۍ پراختیا پیدا کړي د سیمه ییزې همکارۍ پراختیا نه یوازې د افغانستان بلکې د سیمې د ټولو هېوادونو د اقتصادي او ټولنیزې ودې او پراختیا سبب کېږي د سیمه ییزې همکارۍ پراختیا د سیمې د ټولو هېوادونو د ملي گټو له خوندیتوب سره مرسته کولای شي. له ملي گټو څخه تېرېدل او د سیمه ییزو گټو په پام کې نیول به د سیمې د هېوادونو ترمنځ له یوه لوري دوه اړخیز پوهاوی او باور رامنځته او له بل لوري به په سیمه کې د سولې او ثبات د ټینګښت سبب شي. د سیمې ثبات، امنیت او اقتصادي پرمختګ د سیمې د ټولو هېوادونو او په ځانګړې توګه د افغانستان په حالاتو پورې تړلی گڼل کېږي. د سیمه ییزې همکارۍ پراختیا به په افغانستان کې د ثبات له ټینګښت سره مرسته وکړي، له همدې امله د سیمې له هېوادونو سره د همکاريو پراختیا باید د افغانستان د دولت د بهرني سیاست اساسي او مهمه برخه واوسي.

د سیمه ییزې همکارۍ پراختیا له افغانستان او د سیمې له هېوادونو سره د اقتصادي او صنعتي ودې او سوداګریزو اړیکو له پراختیا سره مرسته کولای شي، اوسمهال افغانستان د خپلو ستونزو د حل لپاره د سیمې د هېوادونو مرستې او سیمه ییزې همکارۍ ته ډېره اړتیا لري. افغانستان نه شي کولای او ممکنه هم نه ده چې د تل لپاره د امریکا او نړیوالې ټولنې په مرستو او همکاريو تکیه وکړي، له افغانستان سره د امریکا او نړیوالې ټولنې مرستې او همکارۍ محدودیتونه لري او تر یوه ټاکلي وخت پورې به دوام پیدا کړي له همدې امله د افغانستان حکومت مجبور دی د خپلو اړتیاوو پوره کولو لپاره معقول او مناسب بدیل پیدا کړي، افغانستان پر دې توانېدلی چې په مختلفو برخو کې د سیمه ییزې پانګونې لپاره زمینه برابره کړي او ځینې بهرني پانګه وال په افغانستان کې پانګونې ته وهڅوي افغانستان چې د طبیعي موادو پراخې زېرمې لري، کولای شي د سیمه ییزې همکارۍ د پراختیا په وسیله د سیمې د هېوادونو پانګونه جذب کړي. د افغانستان حکومت د خپل بهرني سیاست له مخې هڅه کوي، چې د سیمې له هېوادونو او سیمه ییزو سازمانونو سره اړیکو ته پراختیا ورکړي. سیمه ییزې همکارۍ په سیمه کې د سولې او ثبات له ټینګښت، اقتصادي ودې او پراختیا، دوه اړخیز باور او تفاهم رامنځته کېدو سبب شي او د سیمه ییزې همکارۍ په وسیله به د سیمې هېوادونه وکولای شي خپلې ستونزې حل او خپلې اړتیاوې پوره کړي.

دوام لري...

البرز د لوړو زده کړو خصوصي موسسه

حمیدالله حمیدي

له پوهنتونونو سره نښې اړیکې لري، خو له هېواده بهر بیا تر اوسه پورې له کوم پوهنتون سره علمي اړیکې او یا هم د علمي اړیکو کومه هڅه نه لري، خو د ظفر نژاد په خبره چې کله یې پوهنتون ته ارتقاغ وکړه، نو بیا به هغه وخت له بهرنیو پوهنتونونو سره په اړیکو او هڅو فکر کوي.

د ظفر نژاد په خبره، په ټوله کې یې محصلینو ته اکاډمیکه فضا برابره کړې ده او تر اوسه یې ټول هغه امکانات محصلینو ته په واک کې ورکړي دي، چې د لوړو زده کړو یوه موسسه یې باید ولري. ښوونیز پروګرامونه، کمپیوټر لوب او د انګلیسي ژبې د زده کړې مرکز د دې موسسې نور هغه امکانات دي، چې د محصلینو په واک کې یې ورکړي دي.

د نویو پوهنځیو ايجادول، له موسسي څخه پوهنتون ته ارتقاغ کول، د ماسټرۍ پروګرام پیلول او په هر اړخیزه توګه پرمختګ کول د البرز د لوړو زده کړو موسسې راتلونکي پلانونه دي. د دې موسسې رییس وايي چې دوی دغه بنسټ یوازې د ځوانانو لپاره د زده کړو د زمينې برابرولو په موخه جوړ کړی دی او یوازینی هیله یې هم همدا ده چې وکړای شي ډېرو کسانو ته د لوړو زده کړو زمينه برابره کړي.

ظفر نژاد له لوړو زده کړو وزارت څخه غواړي چې پر خصوصي پوهنتونونو خپل نظارت زیات کړي، خو تر څنګ یې لارښوونه او مرسته هم وکړي، څو دغه پوهنتونونه پر خپلو پښو ودربېږي. دی وايي، اوسمهال لوړو زده کړو وزارت د خصوصي پوهنتونونو لپاره ډېر سخت شرایط وضع کړي، چې عملي کول یې د دوی لپاره یو څه سخت او نوي دي. دوی له لوړو زده کړو وزارت څخه غواړي چې له خصوصي پوهنتونونو سره په هر اړخیزه توګه مرسته وکړي او داسې امکانات ورته برابر کړي چې وکولای شي پرمختګ وکړي او پر خپلو پښو ودربېږي. دا چې خصوصي پوهنتونونه په افغانستان کې یوه نوې تجربه ده، نو د دولت او په ځانګړې توګه د لوړو زده کړو وزارت لارښوونې او مرستې او همکارۍ ته اړتیا لري.

موسسې تازه خپلې چارې پیل کړې دي، نو په کلني ډول یې د نویو محصلینو جذب هم دومره ښه نه دی. ښاغلی محب الله ظفر نژاد وايي، چې امنیتي او اقتصادي شرایطو ته په کتو یې د نویو محصلینو جذب هم توپیر کوي، خو په ټوله کې ویلای شي چې هر کال دوی د دوو سوو په شاوخوا کې نوي محصلین جذبوي.

د البرز د لوړو زده کړو موسسې اداره د محصلینو لپاره دوه ډوله تخفیف لري، چې په یوه ډول کې یې ټول محصلین شامل دي. د دې موسسې سرپرست رییس محب الله ظفر نژاد وايي، په ټوله کې د نورو خصوصي پوهنتونونو په پرتله د دوی موسسه محصلینو ته ډېر تخفیف ورکوي او په دویمه کټه گورۍ کې بیا د شهیدانو او معلولینو کورنیو ورته شامل دي چې دوی ته بیا ځانګړې تخفیف ورکوي. دی وايي، همدا تېر کال یې ډېری د دې کورنیو غړي په وړیا ډول جذب کړي او خپلو لوړو زده کړو ته ادامه ورکوي.

د لوړو زده کړو په دې موسسه کې د تدریس چارې د پر کارپوه، تجربه لرونکو او مسلکي استادانو لخوا مخ ته وړل کېږي، چې دوکتور او ماسټر پکې شامل دي. ښاغلی ظفر نژاد وايي، هڅه یې دا ده چې داسې استادان پر دندو وګوماري چې ټولني ته مسلکي کسان د خدمت په موخه وړاندې کړي. په البرز د لوړو زده کړو موسسه کې له غرمې وروسته په دوو وختونو کې تدریس کېږي او محصلین د زده کړو لپاره ورځي. دا چې البرز د لوړو زده کړو خصوصي موسسه خپله دایمي ودانۍ لري، نو له دې سره سره یې یو مجهز کتابتون هم جوړ کړی دی. ښاغلی محب الله ظفر نژاد وايي، چې که څه هم چې د کتابونو شمېر یې ډېر نه دی، خو هڅه یې دا ده چې کتابتون نور هم غني کړي. دی وايي، اوسمهال یې د دريو زرو په شاوخوا کې بېلابېل کتابونه په یاد کتابتون کې ځای پر ځای کړي دي، چې محصلین او استادان یې کولای شي وخت ناوخت له کتابتون څخه گټه واخلي. د البرز د لوړو زده کړو موسسه په کور د ننه

البرز د لوړو زده کړو خصوصي موسسې خپلې لومړنۍ او رسمي چارې په ۱۳۹۴ کال کې د لوړو زده کړو وزارت په منظوري او د دې وزارت په چوکاټ کې په بلخ ولایت کې د دريو پوهنځیو (حقوق او سیاسي علوم، اقتصاد او انجنیري) په درلودلو سره پیل کړې دي. دا چې د لوړو زده کړو د دغه موسسې د فعالیت دومره موده نه کېږي او بل دا چې د ولسمشر په امر لوړو زده کړو وزارت د نویو پوهنتونونو تاسیس او په خصوصي پوهنتونونو کې د نویو پوهنځیو جوړول تر نامعلومې نېټې پورې ځنډولي دي، نو البرز د لوړو زده کړو موسسه کې هم نوي پوهنځي نه دي ايجاد شوي او یوازې همدا درې پوهنځي لري چې محصلین پکې زده کړې کوي. د لوړو زده کړو د دې موسسې درې فعال پوهنځي بیا په خپل چوکاټ کې دوه دوه ډېپارټمنټونه لري، چې حقوق او سیاسي علومو پوهنځی یې (قضا او څارنوالی او اداره او ډیپلوماسي)، اقتصاد پوهنځی یې (مالي-بانکي او اداره او تجارت) او انجنیري پوهنځی یې هم دوه ډېپارټمنټونه لري.

د لوړو زده کړو په دې موسسه کې اوسمهال د پنځو سوو په شاوخوا کې محصلین پر لوړو زده کړو بوخت دي. د دې موسسې د سرپرست رییس ښاغلي محب الله ظفر نژاد په خبره، دا چې دوی د ښځینه محصلینو لپاره ځانګړی امتیاز لري، نو ویلای شي چې د محصلینو څلوېښت سلنه یې کړو یادې موسسې تر اوسه پورې پوهنتون ته ارتقاغ نه ده کړې او نه یې هم ټاکلي معیارونه پوره کړي دي، نو په کوم پوهنځي کې د ماسټرۍ پروګرام هم نه لري، خو ظفر نژاد وايي چې په پام کې لري څو په راتلونکي کې د ماسټرۍ پروګرام هم پیل کړي.

دی وايي، تر اوسه پورې یې کومه دوره محصلین نه دي فارغ کړي، خو همدا سر کال یې خپله لومړنۍ دوره محصلین فارغول، چې له بده مرغه د فراغت مراسم او چارې یې د کرونا ناروغۍ او قرنطین له کبله ځنډېدلې دي. دا چې البرز د لوړو زده کړو

اقتصاد

هميانی

شپر ډوله هغه خښاک چې د بدن غوړي اوبه کوي

ژباړه: عایشه حیدري

سرکه او نیم گیلاس د نعنا چای سره یو ځای کړئ. د دې لپاره چې د بدن غوړ ژر تر ژره اوبه شي، تر ډوډۍ یوه گری وړاندې د دغه جوس څښل ډېر گټور دي. ۶- گرین سموټي (Green Smoothie) گرین سموټي زرغون رنگه نباتي جوس دی چې د بدن د هاضمې سیستم پیاوړی کوي.

د دغه جوس تر څښلو وروسته، د ورځې په اوږدو کې که هر ډول خواړه وخورل شي، نو معده یې ژر هضموي، ځکه دغه جوس د دې لامل کېږي چې د خوړو د خوړلو له امله په بدن کې کاربوهایډریټ تولید نه شي.

د دغه شربت جوړولو لپاره یو دانه اناناس، یو بادرنګ، یو دانه د کرفس یا سلبري Celery بوټی چې ۶ سانتي متره وي (سلبري بوټی د گازرې له کورنۍ څخه دی او پانې او د گازرې په شان ریښه یې اومه خوړل کېږي)، یو دانه رومي بانجان او یوه کوچنۍ مولی په میکسر کې واچوئ او ښه یې سره گډ کړئ. تاسو کولای شئ له سبباني څخه نیمه گری وړاندې دغه جوس وڅښئ.

د وزن کمولو او د بدن د غوړو او وازدو د اوبه کولو لپاره د دغو جوسونو تر څنګ، تر ټولو ښه لاره ورزش کول دي. اړ نه یاست چې ستونزمن او سخت ورزش وکړئ، که د ورځې په لړ کې نیمه گری پلی مزل هم وکړئ، ستاسو د وزن په کمښت کې مرسته کوي.

ورزش وکړئ، څو روغ پاتې شئ!

ور زیاتي کړئ! په دې جوس کې د خوړو د ور زیاتولو سپارښتنه نه کوو، خو بیا هم که تاسو غواړئ د خواړه خوند د ور زیاتولو لپاره یوه کاشوغه شات پکې وړ اچولی شئ، تاسو کولای شئ د ورځې په لړ کې هر کله مو چې زړه وغوښتل دغه جوس وڅښئ.

۴- د چیا تخم او لېمو د چیا تخمونه (Chia seeds) د بدن د مېکروبو په پاکولو کې ډېره مرسته کوي او د انتي اکسیدېنټ غوره سرچینه ده. د چیا دانې یا تخمونه د بدن د غوړو په ویلې کولو یا سېزلو سره مرسته کوي او بدن ته انرژي ورکوي.

د چیا او لېمو جوس د جوړولو لپاره یوه کاشوغه د چیا دانې یا تخمونه د لېمو اوبو کې واچوئ او د لسو دقیقو لپاره یې همداسې پرېږدئ. دغه جوس په گرمو او سرو دواړو بڼو څښل کېدای شي.

۵- د گربپ فروټ او د منې د سرکې جوس چکوتره یا گربپ فروټ Grapefruit د لېمو او نارنجو غونډې تروه مېوه ده. د چکوترې او د منې سرکې جوس د وینې قند تنظیموي، د بدن مېکروبو له منځه وړي او د بدن غوړ سوځوي.

د دغه جوس په جوړښت کې د سرکې کیفیت ته باید ډېر پام وشي او د غوره کیفیت لرونکي سرکه باید وکارول شي او هغه سرکه وټاکئ چې کیفیت یې لوړ وي. د دغه شربت جوړولو لپاره یوه پیاله د گربپ فروټ اوبه، یوه کاشوغه د منې

شې د ورځې دوه ځلې دغه جوس یا شربت وڅښئ، که مو خوښه وي د یخ یو-دوې ټوټې هم پکې واچوئ څو د جوس خوند لا زیات شي.

۲- د دنیا او شاتو شربت د بدن د غوړو او وازدو د ویلې کولو او وزن کمولو لپاره بل غوره خښاک د دنیا او شاتو شربت دی. په دغه شربت کې چې کوم کیمیاوي مواد شته، د بدن د غوړو او وازدو په اوبه کولو کې مرسته کوي. د دې شربت د څښلو غوره وخت تر خوب وړاندې وخت دی، ځکه کله چې تاسو ویده یاست، نو دغه شربت د وجود مېکروبو ته تصفیه کوي او د بدن غوړ اوبه کوي.

که غواړئ چې دغه جوس چمتو کړئ، یوه گډې دنیا (گشینز)، یو دانه لېمو، یوه کاشوغه د منې سرکه، یوه کاشوغه شات او یا زنجبیل، یوه کاشوغه دارچین او دوه گیلاسه اوبه په میکسر کې واچوئ او ښه یې سره گډ کړئ. د خښاک غوره وخت یې تر ویده کېدو وړاندې دی.

۳- د لېمو او ادرك جوس زنجبیل یا ادرك د بدن روغتیا ته ډېره گټه لري، دغه ماده د بدن ساتونکي یا دفاعي سیستم پیاوړی کوي او د بدن د غوړو د اوبو کېدلو لامل کېږي او کله چې د بدن غوړ ویلې یا وسوځېږي، خوړل شوي خواړه ډېر ژر هضم کېږي.

د زنجبیل او لېمو د جوس جوړول ډېر اسانه دي، لومړی ادرك یا زنجبیل په اوبو کې و اېشوئ او وروسته بیا د لېمو اوبه

مناسب وزن؛ د ډېرو خلکو هیله ده او هغه خلک چې ډېر کم وزن لري او ډېر ډنگر دي، د چاغوالي او د وزن د زیاتېدلو هیله لري، خو بلخوا هغه خلک چې ډېر وزن لري، غواړي خپل وزن کم کړي، دغه دواړې ډلې خلک موخې ته د رسېدو لپاره بېلابېلې لارې چارې لټوي او نه سترې کېدونکې هڅې کوي، خو باید یادونه وکړو چې هېڅ څوک نه غواړي تر کچې ډېر چاغ او یا هم ډنگر شي.

روغتیاپالان هم وايي چې د انسانانو لپاره تر ټولو ښه او غوره اندام برابر منځنی یا متوسط وزن دی، دا ځکه چې ډېر چاغوالی او همدارنګه ډېر ډنگروالی د انسان روغتیا ته ډېر زیانونه رسولای شي. په دې لیکنه کې درته هغه شربتونه یا جوس در پېژنو چې له تاسې سره د وزن په کمولو کې مرسته کولای شي:

۱- د ځمکنی توت او سوډا جوس سوډا یوازې د کلچو او کېکونو په پخولو کې نه کارول کېږي، بلکې د نورو روغتیايي گټو تر څنګ، سوډا کولای شي ستاسو د بدن اضافي غوړ او وازدې هم اوبه کړي. د سوډا او ځمکنی توت جوس په لاندې ډول چمتو کړئ:

ځمکنی توت یا Strawberry یوه پیاله جوس یا په همدې اندازه ځمکنی توت، د نعنا څو پانې، یوه کاشوغه سوډا، دوه دانې لېمو او دوه گیلاسه اوبه په میکسر کې واچوئ، کله چې دغه مواد سره یو ځای شي ستاسو د بدن د غوړیو اوبو کولو لپاره یو ښه جوس جوړېږي. تاسو کولای

د اسعارو بیې

\$	۷۷
€	۸۹,۶۰
Rp.	۴۷۷
₹	۱۰۴۰
¥	۱۰,۶۰
£	۹۸,۷۰

بېرني شمېرې

پولیس	119 - 100
امبولانس	112
اتاترک روغتون	0202500312
ملاي زېربنتون	0202201377
وزیر محمد اکبر خان روغتون	0202301360
رابعه بلخي روغتون	0202100439
د کرونا روغتيايي مرکز	166

دانش: طالبانو د جگړې او تاوترخوالي د دوام له کبله د سولې پروسې پر وړاندې خنډونه رامنځته کړي

دغه څرګندونې پلمه لټول يادوي او وايي چې د بين الافغاني خبرو بنسټ باید د طالبانو امریکا ترمنځ هوکړه او حنفي فقه وي. د طالبانو ذبیح الله مجاهد ازادي راډیو ته په لېږلې پیغام کې ویلي، چې افغان دولت غواړي د امریکا او طالبانو ترمنځ شوې هوکړه چې بنسټ یې قران او سنت دی، بې اعتباره کړي.

په ورته وخت کې په قطر کې د خبرو له څو ورځني ځنډ وروسته، د افغان حکومت د مرکچي پلاوي یو شمېر غړو ویلي، ښايي د دواړه لورو تماس ډلې به ښايي نن ناسته ولري، خو د طالبانو سياسي دفتر وياند محمد نعيم وايي، تراوسه د ناستې اټکل نه دی شوی.

شوی چې د ټولو خبرو بنسټ دې قران او سنت وي.»

په ورته وخت کې د افغان پلاوي مشر معصوم ستانکزي هم پر خپله ټوټه پانې لیکلي، هیله من دی چې د سولې مذاکرات د قران او سنت په رڼا کې د خلکو د غوښتنو پر بنسټ مطلوبه پایله ولري، خو طالبان بیا

د افغان حکومت مذاکراتي پلاوي ټینګار کوي، چې د افغانانو تر منځ د سولې د خبرو بنسټ باید قران او سنت وي. نوموړي زیاته کړه: «نن د طالبانو پلاوي پر دې ټینګار کوي چې د طالبانو او امریکا ترمنځ هوکړه دې د هر څه بنسټ وي، په داسې حال کې چې د افغان پلاوي له لوري وړاندیز

د سولې د خبرو پر کړنلاره د افغان حکومت او طالبانو د مرکچي پلاوي د اختلافونو په غځېدو سره، اوس افغان حکومت وايي، چې د خبرو بنسټ باید قران او سنت وي. ولسمشرغني دویم مرستیال سرور دانش وايي، د سولې برخه کې دولت تل عمل کړی، خو طالبانو بیا پلمې لټولي دي. دانش تېره ورځ په لویې څارنوالۍ کې یوې غونډې ته په خبرو کې ویلي، د طالبانو له خوا د اوربند نه منل، د دې ډلې له خوا د جگړې او تاوتریخوالي زیاتوالی او د سولې د بين الافغاني خبرو په کړنلاره کې پر ځینو اختلافي مواردو ټینګار، د افغانستان دولت ته یو ښه موقف ورکړی دی. هغه ټینګار وکړ چې د طالبانو بر عکس

مجیدي: د وکیلانو د نیمگري نصاب له کبله سل تقنیني فرمانونه له تصویب پاتې دي

مسوده پاتې ده، نور ټول پاس شوي دي.» د ولسي جرگې د شکیاتونو اوږدو کمېسیون غړی نصیب مقبل بیا وايي، هغه وخت چې د ولسي جرگې د ټاکنو پایلې نه وې اعلان شوې، ولسمشر محمد اشرف غني نږدې ۹۰ تقنیني فرمانونه صادر کړي، چې تصویب یې دقت ته اړتیا لري. د ولسي جرگې په کمېسیونونو کې تقنیني سندونه تر غور وروسته د ولسي جرگې عمومي غونډې ته ځي او په عمومي غونډه کې له تصویب وروسته مشرانو جرگې ته د تایید لپاره لېږل کېږي.

د ولسي جرگې لومړی مرستیال محمد میرزا کتوازی هم دا مني، چې د ځینو وکیلانو د غیر حاضري له امله په کمېسیونونو کې قوانین له تصویب پاتې دي، خو په خبره یې، ډېر ژر به د دایمي غیر حاضرو وکیلانو نومونه افشا کړي.

کمېسیون وايي، چې په تېر یو نیم کال کې ورته ۳۸ تقنیني سندونه راغلي، چې له هغې جملې یوازې اته سندونه له تصویب پاتې او نور ټول تصویب شوي دي.

د دغه کمېسیون غړی خالد اسد زیاتوي: «زموږ کمېسیون ته د ۳۸ ادارو قوانین چې په هغه کې ځینې ادارې مدغم شوې وې، راغلي وو، اوس یوازې د جزا کوډ، د قضایه قوې تشکیلات او جزایي اجراتو د قانون

کمېسیونونو او عمومي غونډو کې د وکیلانو د نصاب نه پوره کېدل يادوي. د یادونې ده چې ولسي جرگه ۱۸ کمېسیونونه لري چې د اړوندو ادارو له لوري ورته تقنیني اسناد د تصویب، تعدیل یا لغوه کېدو په موخه لېږل کېږي.

یو شمېر دغه کمېسیونونه د پارلماني چارو د وزارت د نیوکو په ځواب کې وايي، چې په خپل وخت یې خپل کارونه ترسره کړي دي. ولسي جرگې عدلي او قضایي

په پارلماني چارو کې د دولت وزیر وايي، له سلو ډېر تقنیني سندونه د تصویب لپاره د ولسي جرگې پر مېز پراته دي. دا په داسې حال کې ده چې د اساسي د پنځم فصل په ۹۰یمه ماده کې راغلي، چې ملي شورا د قوانینو او تقنیني فرمانونو د تصویب، تعدیل او لغوه کولو صلاحیت لري.

خو په پارلماني چارو کې د دولت وزیر گل پاچا مجیدي وايي، داسې تقنیني سندونه هم شته، چې له تېر یوه کال راهیسې د ولسي جرگې پر مېز پراته دي، خو تصویب شوي نه دي. مجیدي زیاته کړې: «زموږ ارقام ښيي چې ۱۱۰ تقنیني اسناد په ولسي جرگه کې تر کار لاندې دي، له پدمرغه د ځینو ستونزو له امله دغه اسناد حتی یو کال کېږي، چې په ولسي جرگه کې پاتې دي.» هغه وايي، د دې کار ستر لامل په

مسیر ورځپاڼه

مسوول مدیر: اسدالله وحیدي

مرستیال: شفیق امیرزی

اېډیټران: جواد تیموري او امان الله حنیفي

خبريالان: حمیدالله حمیدي، حکمت آرین

او حشمت الله نوري

گرافیک او ډیزاین: ارمان

چاپخونه: وایگل چاپ ۰۲۰۲۵۱۲۶۲۶

۰۷۸۲۹۸۹۶۶۶

✉ maseerdaily@gmail.com

☎ 0202502100 / 0777989696

🌐 www.maseerdaily.af

📘 Maseer Daily

🐦 MaseerDaily

عبدالله: افغان ها باید با وحدت

نظر پس از خروج نظامیان امریکایی جلو بحران را بگیرند

عبدالله عبدالله، رئیس شورای عالی مصالحه ملی می‌گوید که بیرون شدن نظامیان امریکایی از افغانستان پیش از تأمین صلح، بر اوضاع افغانستان اثرگذار خواهد بود.

آقای عبدالله در سفرش به هند و پیش از برگشتش به افغانستان، تأکید کرد که افغان‌ها باید آماده باشند و با وحدت نظر جلو بحران را بگیرند. او افزود: «پیش از تأمین صلح که اگر این کار [خروج نیروها] شود، تأثیر خود را دارد. باز هم مسؤلیت اولی و آخری به عهده ما است.»

رئیس شورای عالی مصالحه ملی گفت که در داخل حکومت در برابر روند صلح مخربینی وجود ندارند؛ اما برخی از کسان، از چگونگی صلح با طالبان نگران هستند: «من نمی‌گویم مخربین صلح، بلکه کسانی که تشویش دارند از این‌که ما چه نوع صلحی را در افغانستان انتظار داشته باشیم.»

عبدالله عبدالله از ادامه خشونت‌ها در کشور ابراز نگرانی کرد و تأکید ورزید که افغان‌ها نباید به گذشته برگردند. پیش از این، زلمی خلیل‌زاد از وجود مخربین روند صلح در داخل حکومت افغانستان سخن زده بود.

امیر محمد آخندزاده، عضو هیئت شورای عالی مصالحه ملی اظهار داشت: «در میان طالبان هم هستند کسانی که با صلح مخالفت می‌کنند و حکومت هم هستند که با صلح مخالفت می‌کنند.» این در حالی است که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا پیش از این بر خروج نیروهای امریکایی تا پایان سال جاری میلادی خبر داده‌است؛ اما بریناد توافق صلح امریکا و طالبان این نیروها باید تا ماه می سال آینده میلادی افغانستان را ترک کنند.

تازه شمېرې: په نړۍ کې د کرونا ویروس له کبله د مړو شمېر یو میلیون او ۷۳ زره او ۷۷۶ کسانو ته ورسېد

تر خونړیو جگړو وروسته؛ اذربایجان او ارمانیا د روسیې په منځگرتوب اوربند وکړ

دیادونې ده چې دارمانیا او اذربایجان په څو ورځنۍ مخامخ جگړه کې لسگونه کسان وژل شوي او دواړې خواوې اوس اوربند ته تیار شوي دي. ننگونو قره باغ سیمه د اذربایجان په خاوره کې پرته ده، خو دا چې اکثریت اوسېدونکي یې ارمنیان دي، نو د دوی له خوا اداره کېږي. د دغې سیمې پر دواړو هېوادونو له خوا څو ځله سختې جگړې شوې دي.

سړګي لاوروف وايي، دواړو لورو ویلي چې د اوربند په موده کې به دواړه هېوادونه د جسدونو د وړلو اجازه ورکوي او د سره صلیب نړیواله کمیټه به بشري مرستې رسوي. د دې تر څنګ ژمنه شوې چې دواړه لوري به د ننگونو قره باغ د سیمې پر سر مذاکرات پیلوي او هڅه به کوي چې ستونزې د خبرو له لارې حل کړل شي.

اذربایجان او ارمنستان تر شاوخوا دوو اونیو سختو جگړو وروسته د روسیې په منځگرتوب اوربند کړی دی. د روسیې د بهرنیو چارو وزیر سړګي لاوروف په تازه څرګندونو کې ویلي چې د روسیې، اذربایجان او ارمانیا د بهرنیو چارو د وزیرانو ترمنځ پوره لس ساعته خبرې شوې او په پایله کې یې د اوربند پر رامنځته کېدو توافق شوی دی.

ترمپ: که ایران له ترهگریزو کړنو لاس وانه خلي، له بې مخینو اقداماتو سره به مخ شي

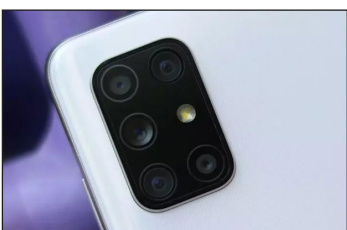

د امریکا ولسمشر ډونالد ټرمپ یو ځل بیا ایران ته د سختو بندیزونو خبرداری ورکړی دی. نوموړي چې په یوې رادیويي مرکه کې یې د ایران د ترهگریزو کړنو په اړه خبرې کولې، خبرداری ورکړی چې که ایران په سیمه کې له خپلو ناسمو سیاستونو لاس پر سر نه شي، نو داسې کار به ورسره وکړي چې وړاندې تر دې یې بېلګه نه وي لیدل شوې. په ورته وخت کې ایران د نوموړي د دې څرګندونو په ځواب کې ویلي، دوی د امریکا د تر ټولو سختو بندیزونو بریالي راوتلي او له دې وروسته هم د ټرمپ د دروغجنو څرګندونو باک نه ساتي.

د ټرمپ دغه څرګندونې داسې مهال دي چې نږدې یوه میاشت مخکې امریکا په یو اړخیزه توګه پر ایران هغه ټول نړیوال بندیزونه بېرته ولګول چې د ۲۰۱۵ ز کال د اټومي هوکړې له کبله ترې لرې شوي وو. که څه هم د امنیت شورا ډېریو غړو د امریکا له دغه اقدام سره مخالفت ښودلی، خود یاد هېواد د بهرنیو چارو وزیر مایک پامپيو خبرداری ورکړی که هر هېواد د امریکا له دغه اقدام څخه سرغړونه وکړي، له سخت ځواب سره به مخ شي.

ژوند

سامسنگ ۵ کامرې لرونکی ځیرک موبایل معرفي کوي

دیادونې ده چې گلکسي ای ۷۱ او گلکسي ای ۵۱ د غوره ځانګړنې او مناسبې بیې له امله ډېر مینه‌وال لري. د دغه ځیرک موبایل نورې ځانګړنې، بیې او د وړاندې کېدو نېټې په اړه څه نه دي ویل شوي، خو افشا شویو معلوماتو کې ادعا شوې چې دغه ځیرک موبایل به په ۲۰۲۱ کال کې څرخلاو ته وړاندې شي.

سامسنگ کمپنی د ۲۰۱۸ کال په اکتوبر کې د نړۍ لومړنی شاتنی برخه کې ۴ کامرې لرونکی ځیرک موبایل، گلکسي ای ۹ څرخلاو ته وړاندې کړ او اوس دغه کمپنی غواړي خپل لومړنی شاتنی برخې کې ۵ کامرې لرونکی ځیرک موبایل معرفي کړي. له دې وړاندې د نوکیا کمپنی نوکیا ۹ پیور ویوو کې هم شاتنی برخې کې ۵ کامرې ورکړل شوې وې، خو دغه ځیرک موبایل د کمزوري سافټ‌وېبر له امله ونشو کولی چې د کاروونکو پاملرنه جذب کړي. اوس سامسنگ کمپنی غواړي خپل راتلونکی گلکسي ای ۷۲ شاتنی برخې کې ۵ کامرې ورکړي. گلکسي ای ۷۲ به د پخوانۍ بڼې گلکسي ای ۷۱ نوې او پرمختللي بڼه وي.

د پیسو ارزښت

د فساد رېښه ده، شتمن خلک حریص وي، پیسې نېکمرغي نه شي راوستي او... دا ټولې هغه کلېشه‌يي او تکراري جملې دي، چې د هرې یوې د نقد لپاره سلگونه دلیلونه شته. په نړۍ کې ډېر داسې شتمن کسان شته چې خپلې شتمنۍ یې د استعدادونو په غوړولو، د بېمارانو په درملنې، د کاري فرصتونو په رامنځ ته کولو، بیارغونې او ډېرو نورو داسې کارونو لګولې دي، چې عامو خلکو ته یې ګټه رسېدلې ده. نو پیسې په خپل ذات کې بد شي نه دي، بلکې له هغو څخه د ګټې اخیستنې ډول توپیر کوي.

د ازي پي (AZIPAY) پرمختللي بڼه

عزیزې بانک خپلې د ازي پي بټوي ته پراختیا ورکړې چې تاسو ته پراخ خدمتونه او ګټي لکه: بایومتریک ننوتل-د ګوټي او مخ پېژندنې له لارې، څو ژبې (پښتو، دري او انګلیسي) کارول، د ډالرو کارونه، د صورت حساب او کوچنی سټیمټ لیدل، د صرافي خپلکاره ماشین څخه د ازي پي پرمټ د کارت پرته پیسې وپستل، د موبایل شمېرې ته پیسو استول او د صرافي خپلکاره څخه یې ماشین ترلاسه کول، د موبایل شمېرې ته کریډیت زیاتول، د بل اداینه او نورې برخې وړاندې کوي.

مهرباني وکړئ نوې بڼه یې له ایستور او پلي ستور څخه ډولنود (پښتانه) کړئ، د لازیاتو معلوماتو لپاره 1515 شمېرې سره اړیکه ټینګه کړئ.

